

Aktualizácia

Odpoveď na Interpeláciu poslanca p. Tydlitáta zo dňa 22.09.2023

Na základe predloženej interpelácie zo dňa 22.09.2023 Vám zasielame odpovede na vznesené otázky:

Aký vzťah je momentálne nastavený medzi BSK vs. NÖ?

Z hľadiska zahraničných vzťahov a cezhraničnej spolupráce je Rakúsko pre BSK jedným z najdôležitejších partnerov. Vyplýva to prirodzene z existencie spoločnej hranice medzi Bratislavským krajom a rakúskymi spolkovými krajinami Dolné Rakúsko a Burgenland, s ktorými práve má BSK podpísané dohody o spolupráci.

BSK reprezentuje v Programe cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko - Rakúsko (ďalej „Interreg SK-AT“) naprieč viacerými programovými obdobiami viaceré pozície:

Regionálne miesto BSK

Regionálne miesto BSK je jedno z piatich regionálnych miest, ktoré reprezentujú všetky regióny programového územia (NÖ, BGLD, VIE, BSK, TTSK) a aktívne sa podieľajú na fungovaní Programu. Zástupcovia regiónov sú v aktívnom kontakte na neformálnej až priateľskej úrovni. Kontakty na týchto zástupcov sú oficiálne zverejnené na stránke Programu v sekcii kontakty. BSK je zastúpený kmeňovým zamestnancom z Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov.

V uplynulom pol roku (január a marec) sa konali dve stretnutia zástupcov regiónov, ktorých iniciátorom bol BSK a cieľom bolo predstaviť strategické projekty jednotlivých regiónov. BSK na stretnutiach oficiálne deklaroval, že strategickými projektami pre Bratislavský kraj v programovom období 2021-2027 sú tretí cyklomost Gajary-Dürnkrot, revitalizácia parku v Stupave a komplexný rozvoj turistickej destinácie Morava.

Komunikácia a zároveň programové spolupráca prebieha na regionálneho miesta nasledovne:

- Na tejto úrovni je BSK členom **programovacej skupiny**, ktorá sa pravidelne stretávala v období kreovania nového programového obdobia 2021-2027. BSK mal možnosť v rámci tejto expertnej skupiny ovplyvniť nastavenie prioritných osí, špecifických cieľov, indikatívnych aktivít, ktoré budú podporené ako aj merateľné ukazovatele. BSK sa mimoriadne angažoval na presadení *„špecifického cieľa 2.5.3 Investície do infraštruktúry na zlepšenie dostupnosti cezhraničných regiónov a lokalít pre občanov a turistov“* v rámci prioritnej osi 3 Sociálne pohraničie. Tento špecifický cieľ je priamo nastavený na podporu budovania lávok ponad rieku Morava.
- Ďalej je BSK členom **expertnej skupiny Task Force**, ktorá zasadá pravidelne v mesačných intervaloch. Task Force diskutuje o náležitostiach programu a rieši krízové situácie, ktoré môžu vyplývať z implementácie programu. Nepredstavuje len poradný orgán ale v mnohých otázkach môže priamo rozhodovať (kompetencie Task Force sú upravené v rokovacom poriadku). Výhodou tejto expertnej skupiny je jej flexibilita, takže v prípade akýchkoľvek ad hoc otázkach vie rýchlo zasadiť.

- BSK je členom **Monitorovacieho výboru** - výkonného a rozhodovacieho orgánu Programu Interreg SK-AT, ktorý rozhoduje o úspešnosti projektov.

V rámci nového programového obdobia 2021-2027 sa kreuje nový mechanizmus na podporu projektov menšieho rozsahu, tzv. **Fond malých projektov (ďalej ako FMP)**. Administrátorom FMP je NÖ.Regional, organizácia spadajúca pod Úrad dolnorakúskej krajinskej vlády, ktorá pôsobí v oblasti regionálneho a komunálneho rozvoja a je kontaktným miestom pre všetky obce v Dolnom Rakúsku. BSK bude z úrovne regionálneho miesta zastupovať v rámci FMP tzv. regionálneho partnera, ktorý bude kontaktným bodom pre žiadateľov malých projektov z Bratislavského kraja. Zástupcovia BSK budú členmi monitorovacieho výboru, ktorý bude schvaľovať malé projekty a BSK sa bude zúčastňovať na podujatiach malých projektov v pozícií kontroly na mieste. FMP sa plánuje spustiť začiatkom roka 2024, pričom vyhlásenie prvej výzvy sa odhaduje na jar 2024. V rámci FMP budú podporené malé projekty s témou ľudia ľuďom, čiže projektové aktivity ako podujatia, konferencie, workshopy, stretnutia a podobne. Malé projekty budú v rozsahu max do 50 000 EUR celkových oprávnených nákladov, realizácia bude 12 mesiacov a spôsob vykazovania výdavkov bude výrazne zjednodušený.

Regionálny kontaktný bod

Počas všetkých programových období vykonáva jeden kmeňový zamestnanec BSK úlohu regionálneho kontaktného bodu BSK, aktuálne je zodpovednou osobou p. Mgr. Zuzana Krajčíková. Táto pozícia je mimoriadne dôležitá nakoľko odstraňuje nedostatky v pripravovaných projektových zámeroch prostredníctvom konkrétnych odporúčaní, čím sa zabezpečí kvalita predkladaných ŽoNFP, odbremeňuje spoločný sekretariát od kvanta projektových žiadostí, t.j. eliminuje počty predkladaných ŽoNFP do jednotlivých výziev, posudzuje, či je projektový zámer vhodný na predloženie v danom stave rozpracovanosti do aktuálnej výzvy, navrhuje konkrétnych partnerov pre zabezpečenie relevantnosti partnerstva v jednotlivých projektoch, spája viacerých potenciálnych partnerov do 1 projektu, pre zabezpečenie efektívneho čerpania ERDF zdrojov z programu, ako aj pre zabezpečenie komplexnejšieho riešenia konkrétnych problematik v území a zabezpečenie plnenia programových cieľov a podporuje iniciovanie nových projektových zámerov v území BSK.

- **Projekt RegioCap SK-AT** – Na zabezpečenie fungovania regionálneho kontaktného bodu bol dňa 29.09.2023 predložený tento projekt do prvej výzvy. Projekt nadväzuje na vytvorené platformy pre cezhraničnú výmenu skúseností a regionálny kooperačný manažment medzi organizáciami zo Slovenskej republiky a Rakúska. Je synergickým projektom k projektu RECOM SKAT, v ktorom Bratislavský samosprávny kraj aktívne participoval, ConReg SK-AT, v ktorom BSK figuroval ako strategický partner a projekt RegioCoop SK-AT, ktorý bol úspešným príkladom medziregionálnej spolupráce a BSK v ňom figuroval ako projektový partner. Projektový zámer je zaradený do Akčného plánu BSK s názvom „Presadzovanie kľúčových priorít BSK v oblasti Kohéznej politiky EÚ a rozvoj cezhraničnej spolupráce“ v rámci napĺňania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2021-2027(s výhľadom do roku 2030). Ide o aktivitu Regionálny kontaktný bod SK-AT, ktorej cieľom je rozvoj vytvorených cezhraničných partnerských sietí a príprava cezhraničných projektov v slovensko-rakúskom pohraničí, mobilizácia nových inštitúcií a povzbudenie k aktivite na cezhraničnej úrovni, vytváranie pridanej hodnoty prostredníctvom

kapitalizácie - prepojenie znalosti výsledkov cezhraničných aktivít, generovanie impulzov pre nové inovatívne aktivity a projektové zámery v slovensko-rakúskom pohraničí, prevádzka regionálneho kontaktného miesta, ktorého cieľom je podpora žiadateľa a sieťovanie organizácií a stakeholderov.

Žiadateľ/prijímateľ projektov

BSK je aktívnym žiadateľom/prijímateľom cezhraničných projektov, v partnerstve so zastúpenými organizáciami z regiónu Dolné Rakúsko, ktoré patria medzi najvýznamnejšie z celého Programu Interreg SK-AT. V programovom období 2014-2020 to boli projekty:

- **Cyklomost VysoMarch** – druhý cyklomost dokončený roku 2022, vedúci cez rieku Moravu a spájajúci obce Vysoká pri Morave a Marchegg.
- **Ecoregion SKAT** – Vytvorenie Ekocentra v Čunove - významný projekt spájajúci oblasti životného prostredia, vzdelávania a cestovného ruchu. Hlavnými cieľmi bolo zlepšenie spolupráce medzi národnými parkami v AT a Chránenou krajinnou oblasťou Dunajské luhy, rozvoj služieb ekoturizmu v regióne, zabezpečenie koordinovaného rozvoja environmentálnej výchovy v cezhraničnom regióne SK-AT, podpora a rozvoj infraštruktúry environmentálnej výchovy v cezhraničnom regióne.
- **RegioCoop SK-AT** - BSK a susediace regióny Rakúska predstavujú dlhodobé partnerstvo v regionálnych projektoch, ktorých cieľom je rozvíjať užšiu a spoločnú spoluprácu na regionálnej úrovni. Príkladom takéhoto projektu je projekt RegioCoop SK-AT (Regionálna spolupráca SK-AT). Hlavným cieľom projektu RegioCoop SK-AT bolo preskúmať a definovať strategické témy cezhraničnej spolupráce v prihraničnej oblasti, ako aj podporiť a posilniť nové či existujúce cezhraničné partnerstvá relevantných subjektov v danej oblasti.
- **Heritage SK-AT - Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií** – cieľom projektu bol rozvoj kultúrneho dedičstva v prihraničnej oblasti, zriadenie kultúrneho a kreatívneho centra v priestoroch kaštieľa v Modre a zriadenie reprezentatívnej výstavnej sály na zámku Jedenspeigen na vytvorenie priestoru pre budúce vinárske a kultúrne prezentácie.

BSK má v zásobníku viaceré projektové zámery, ktoré aktívne pripravuje a plánuje ich podať v ďalších výzvach v programovom období 2021-2027:

- **Cyklomost Gajary-Dürnkrut** - ide o strategický projektový zámer, ktorý pomôže prepojiť cezhraničný región BSK a Dolné Rakúsko pomocou udržateľnej mobility a pozitívne ovplyvní klímu, cestovný ruch a rozvoj regiónu. Zároveň projekt nadviaže na dva predchádzajúce úspešné projekty Cyklomost Slobody a VysoMarch.

Dňa 2.11.2023 listom informoval zástupca Úradu Spolkovej krajiny Dolné Rakúsko, Dipl. Ing. Christof Dauda, vedúci Oddelenia plánovania regionálnych ciest, že Dolné Rakúsko v súčasnosti už ďalej nepracuje na príslušnej dokumentácii a nepokračuje v prípravných prácach výstavby cykloturistického mosta pre peších a cyklistov medzi obcami Dürnkrut a Gajary. Dôvodom je jednoznačne negatívny výsledok referenda z februára 2017 v obci Dürnkrut, ako aj aktuálne zásadné rozhodnutie Dolného Rakúska v oblasti dopravnej politiky, že po výstavbe dvoch cykloturistických mostov

cez riekou Morava v minulých rokoch má teraz v tomto regióne prednosť výstavba cestného prepojenia cez riekou Morava.

- **Parksfit4future** - Projekt bolo podaný dňa 29.09.2023 do prvej výzvy. Hlavným cieľom projektu je využitie potenciálu cezhraničného regiónu SK-AT, zachovanie a rozvoj kultúry a udržateľného cestovného ruchu prostredníctvom nadobudnutia znalostnej bázy a vytvorenia adekvátneho priestorového zázemia, ktoré bude dosiahnuté pilotnými a inovátivnými investičnými aktivitami. V rámci projektu dôjde ku komplexnej revitalizácii Kaštieľskeho parku v Stupave a k posilneniu spoločných prístupov k zhodnocovaniu historických parkov udržateľným spôsobom. Pôjde o revitalizáciu v kontexte obnovy a ochrany biodiverzity – vegetačné prvky, vodné toky, plochy, mokrade.
- **Komplexný rozvoj turistickej destinácie Morava** – cieľom projektu je komplexný rozvoj turistickej destinácie rieky Morava, v ktorom pôjde najmä o rozvoj vodnej a cykloturistickej s drobnými infraštruktúrnymi aktivitami.
- **Odkaz šľachtických rodov** – cieľom projektu je rozvoj koncepcie a tematickej cesty šľachtických/kráľovských rodov, do projektu sa plánujú zapojiť obce z Dolného Rakúska, Bratislavského a Trnavského, ktoré plánujú implementovať pilotné investičné aktivity na turistických objektoch s históriou šľachtických rodov.

Aké sú spoločné ciele cezhraničnej spolupráce?

Konkrétne so Spolkovou krajinou Dolné Rakúsko bola podpísaná dňa 09.10.2015 Dohoda medzi BSK a Spolkovou krajinou Dolné Rakúsko (Rakúska republika) o cezhraničnej spolupráci (pôvodne na roky 2015-2019, s automatickou prolongáciou vždy o 4 roky).

Hlavné spektrum cezhraničnej spolupráce medzi BSK a susedným rakúskym regiónom Dolné Rakúsko, v zmysle Dohody o spolupráci, zahŕňa oblasti:

- kultúra a cestovný ruch, kultúrne a historické dedičstvo
- dopravná infraštruktúra
- životné prostredie a prírodné dedičstvo
- vzdelávanie
- udržateľná mobilita
- zdravotná starostlivosť a sociálne veci

Spoločné ciele cezhraničnej spolupráce Interreg SK-AT 2021 - 2027:

Ciele cezhraničnej spolupráce pre programové obdobie 2021-2027 a celé programové územie sú zakotvené v programovom dokumente Interreg SK-AT. Program bol vyhotovený orgánmi programu ako Riadiaci orgán, Spoločný technický sekretariát, regionálne miesta v spolupráci s odborníkmi.

Medzi spoločné ciele patrí:

- Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívane pokročilých technológií

- Zelené opatrenia ako podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencia rizika katastrof, posilnenie ochrany prírody, biodiverzity a zelenej infraštruktúry
- Sociálne témy ako zlepšenie rovnakého prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu ako aj ku zdravotnej starostlivosti
- Posilnenie úlohy kultúry a cestovného ruchu
- Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi cezhraničného priestoru

V decembri 2023 budú prezentovať zástupcovia Spolkovej krajiny Dolné Rakúsko predbežné závery **Štúdie uskutočniteľnosti trasovania cezhraničného cestného mosta Angern -Záhorská Ves (južný variant) – ANZASUED.**

Kto a akým spôsobom komunikuje s partnermi z NÖ?

Mgr. Zuzana Krajičíková – Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

- Zástupkyňa regionálneho kontaktného bodu Interreg SK-AT – komunikuje projektové zámery, poskytuje konzultácie žiadateľom, napomáha pri vytváraní projektových partnerstiev
 - Zástupkyňa BSK v Programovej skupine a Task Force SK-AT – komunikácia s partnerskými regiónmi v rámci prípravy Programu Interreg SK-AT, výziev a programových dokumentov
 - Projektová manažérka – riadi projekty zamerané na posilnenie cezhraničnej spolupráce SK-AT

Ing. Michal Beniač – Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

- Zástupca BSK v Monitorovacom výbore Interreg SK-AT – zodpovedá za hodnotenie, výber a schvaľovanie cezhraničných projektov spolu so zástupcami regiónov z programovej oblasti
- Zúčastňuje sa pracovných stretnutí so zástupcami Spolkovej krajiny Dolné Rakúsko v rámci prípravy zámerov spoločných projektov

Ing. Marek Horváth – Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

- Projektový manažér cezhraničných dopravných projektov SK-AT – pravidelne komunikuje aktuálny stav v rámci prípravy a realizácie strategických infraštruktúrnych projektov

Mgr. Jana Repáňová – Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov

- Projektová manažérka (Ecoregion SKAT) – pravidelne komunikuje v rámci projektového partnerstva (BSK je vedúcim partnerom projektu)

Ing. Karin Böhmanová – Odd. zahraničných vecí, protokolu a európskych záležitostí

- Referentka, kontaktná osoba pre NÖ, ale aj ďalšie spolkové krajiny Rakúska, na úrovni protokolárnych vzťahov

- Spolupráca s rakúskymi partnermi, s veľvyslanectvom SR vo Viedni a veľvyslanectvom Rakúska v SR pri organizovaní a zabezpečovaní spoločných oficiálnych podujatí, bilaterálnych návštev, účasti na konferenciách